

GENERALDIREKTÖREN

Maria Nilson
Kulturdepartementet
Enheten för demokrati och
det civila samhället

Diarienummer: 16/000067

Er ref:-U2016/0162Q/Ui:i k:..L01b/ DO=J01/D

Remissvar avseende betänkandet SOU 2016:13 Palett för ett stärkt civilsamhälle

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida, har genom remiss daterad 2016-04-14 getts tillfälle att yttra sig. Remissvaret bifogas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören på föredragning av programansvarig Joacim Carlson i närvaro av enhetschef Charlotta Norrby.

CfA, tu t(L11iu) 60--

Charlotte Petri Gornitzka

Joacim Carlson

Betänkandet SOU 2016:13 Palett för ett stärkt civilsamhälle (dnr Ku2016/00504/D)

Sammanfattning

Sida delar utredarens analys och stödjer förslagen i betänkandet. Sida noterar särskilt att beskrivningen av det civila samhället i avsnitt 3 är i linje med regeringens relevanta styrinstrument och Sidas riktlinjer för samarbetet med det civila samhället. Sida föreslår att utredaren förtydligar betänkandet i relation till strukturen för dialog och inflytande, det civila samhällets yttrandefrihet, samt den globala trenden av ett krympande utrymme för det civila samhället att verka.

Avsnitt 4.1.5

Angående strukturer för dialog och inflytande saknar Sida skrivningar om det offentliga respekt för det civila samhällets oberoende. Det bör även framgå att ett syfte med dialogen är demokratiskt ansvarsutkrävande, inte bara förslagsställande för att bidra till ökad kvalitet på politiska beslut. Sida föreslår vidare att principerna i avsnitt 6.2 i *Regeringens och svenska civilsamhällesorganisationernas gemensamma åtaganden för stärkt dialog och samverkan inom utvecklingssamarbetet* (s. 94 i betänkandet), får större genomslag i analysen om kvaliteten på dialogen.

Avsnitt 4.2.4, s. 161-162

Utredningen ser ingen motsättning mellan rollen som röstbärare och rollen som utförare, så länge som valet utgår från vad medlemmarna i eller grundarna av en organisation önskar eller beslutar. En kombination av roller innebär också krav på organisationen att hantera eventuella målkonflikter som kan uppstå.

Sida anser att utredningen tydligare bör lyfta fram yttrandefriheten i sammanhanget, inklusive civilsamhällets rätt och möjligheter att rikta kritik och uttrycka åsikter som inte delas av den offentliga aktör som beviljat organisationsbidraget. Det civila samhället har inte ett ansvar att hantera "målkonflikter" genom att anpassa sitt påverkansarbete. De offentliga aktörerna har däremot ett ansvar att värna yttrandefriheten för civilsamhällets medlemmar.

Avsnitt 4.3.3, s. 179

Bidragsgivarna bör vid bestämmande av villkor för bidrag till paraplyorganisationer ... överväga om krav ska ställas på all organisationerna erbjuder stöd till nybildade organisationer som vill bli medlemmar.

Sida anser att det finns skäl att se över om detta bör vara ett krav. Det finns paraplyorganisationer som fungerar som nätverk där medlemmarna ges möjlighet att vara lösa, informella organisationer/nätverk. Det är inte nödvändigtvis i dessa informella aktörers intresse att utvecklas till formella/traditionella organisationer. Ett krav på stöd till kapacitetsutveckling riskerar därför att bidra till likformighet snarare än mångfald inom det civila samhället.

Avsnitt 5.1.1

Sida anser att analysen gällande en eventuell lag eller frivillig registrering av ideella organisationer bör kompletteras med ett bredare internationellt perspektiv som återspeglar den globala trenden av krympande utrymme för det civila samhället att verka, inklusive ökat förtryck av civilsamhällesaktörer. CIVTCUS, en organisation som årligen beskriver situationen för civilsamhället, rapporterar om allvarliga hot mot civilsamhället i minst 96 länder.¹ Krångliga och i många fall oskäliga krav för registrering av civilsamhällesorganisationer är ett vanligt förekommande verktyg i dessa länder för att begränsa det civila samhällets utrymme att verka.

¹ <http://www.civicus.org/index.php/en/mcdia-cctrnc-129/reports-and-publications/socs2015>